

KƆRINTIDENƆ TAKADA KAAKU

KƆrinti YesudenƆ kƆkƆkƆkƆanaa 1:1-4:21

KƆrinti YesudenƆ durunnakƆnaa 5:1-7:40

ƆgƆ kƆ kƆ laakariio gƆna n zĩdane yƆ musu 8:1-11:1

DonyĩkƆnaa 11:2-14:40

GƆnƆ vunaa 15:1-15:58

PƆlu fƆkpammanaa 16:1-16:24

PƆlu fƆkpana KƆrintidenƆa

¹ MakƆ PƆlu kƆ Luda ma sisi Ɔ ma se lƆkƆ Ɔ yei nƆ, ma gƆ Kirisi Yesu zĩri ũ. MakƆ kƆ Ɔ gbƆndo SƆsƆtenƆe,

² ƆkƆnƆ mƆ o takada dĩ kƆ sƆsi gbƆ kƆ Ɔ kƆ KƆrintinƆnƆ. Luda Ɔ sĩsi a gbƆnƆ ũ, Ɔ kunna adona Kirisi Yesu gƆn lƆele kƆ gbƆ kƆ ƆdigƆ Ɔ Dikiri Yesu Kirisi pĩ sĩsi gu sĩnda pĩnki gƆnnƆ, ƆkƆnƆ kƆ Ɔ Dikiri dokƆnƆnƆ.

³ Luda Ɔ De kƆ Dikiri Yesu Kirisio gbƆke ke Ɔre, Ɔ Ɔ gba aafia.

⁴ MadigƆ Luda sƆabu ke gƆrƆ sĩnda pĩnki Ɔ yƆ musu gbƆke kƆ Ɔ kƆre Ɔ kunna Kirisi Yesu gƆn yƆi.

⁵ Kunna a gƆn pƆ sĩnda pĩnki kƆra Ɔre, yƆ'ona sĩnda pĩnki kƆ dƆna sĩnda pĩnkio,

⁶ zaakƆ Ɔ Kirisi yƆ'ona Ɔre zĩni pƆte Ɔ gƆn,

⁷ akƆ Luda Nini gba ke dĩ kƆa Ɔwaro, gƆrƆ kƆ Ɔ wƆ dƆ Ɔ Dikiri Yesu Kirisi a zĩda mƆnaai.

⁸ Ɔ Dikiri Yesu Kirisi ni tƆ Ɔ ze gbƆna ari gƆrƆ lƆ kƆ, de ƆgƆ kun taari sari a sugƆrƆ zĩ.

⁹ Luda nƆani vĩ. ƆkƆ mƆ Ɔ Ɔ sĩsi, a gƆ kƆ gbƆ ũ kƆ a NƆ Yesu Kirisi Ɔ Dikirio.

Kŏrinti Yesudenŏ kĕkĕkŏanaa

10 Ma gbĕnŏ, ma naáre ó Dikiri Yesu Kirisii, àgŏ lédokŏnŏ vī kŭ kŏo á pínki, de kĕkĕkŏana le à láka á té, à kŏ kŭ kŭ laasun dokŏnŏo kŭ nĕse mĕn doo.

11 Ma gbĕnŏ, ma mà Koloe bedenŏ léi kŭ yáketé kú á té.

12 Lákŭ ma mà nàn dí: Á gbĕkenŏ pì, ò zè kŭ Pŏluo. Gbĕkenŏ pì, ò zè kŭ Apoloo. Gbĕkenŏ pì, ò zè kŭ Pítào. Gbĕkenŏ pì dŏ, ò zè kŭ Kirisio.

13 Kirisi kĕkĕkŏanan yá? Ò Pŏlu pà lía á yáin yá? A da'ite kè kŭ Pŏlu tŏon yá?

14 Ma Luda sáabu kè, kŭ mádi á gbĕke da'ite kero, séde Kirisipu kŭ Gayusio baasiro.

15 Lákŭ à de ɛ nà gbĕke ni le à o a da'ite kè, a gŏ ma ìba ũro.

16 Ee, ma Setefana bedenŏ da'ite kè dŏ. Abire baasiro, tó ma gbĕ pānde da'ite kè, adi dŏmagu doro.

17 Kirisi dí ma zī gbĕ da'itekēna yāiro, séde a baaru nna kpanaa. Adi ke kŭ yādŏnaonlo, de a gana lía sún ke pāro yāime.

Kirisi bi Luda ŏndŏ kŭ a gbānaome

18 Kirisi gana lía bi mīsariyāme gbĕ kŭ òten sātēnŏne. Ókŏnŏ kŭ Luda teni ó sura banŏ sŏ, à dewere a gbāna ũ.

19 À kēna Luda yān ò pì:

Mani ŏndŏrinŏ ŏndŏ mī de,
mani wézĕrinŏ wézĕ ke pā.

20 Őndŏri kú māmee? Takadadŏri kú māmee? Andunia tera díkīna yāpinkidŏri kú māmee? Luda dí andunia ŏndŏ dite mīsariyā ũroo?

21 Luda ̄nd̄s̄ ḡn, adi tó andunia gb̄n̄o a d̄s̄ k̄ū n̄ z̄ida ̄nd̄s̄oro. À k̄èn̄ε à gb̄ε k̄ū òt̄eni a náani k̄en̄o sura ba waazi k̄ū ò d̄it̄ε m̄isariȳā ū p̄i ḡāi.

22 Yudan̄o ye dabodaboȳāi, Girikin̄o d̄i ̄nd̄s̄ wet̄ε.

23 Ók̄n̄o s̄s̄, Kirisi gana lía kp̄àkpan ót̄en̄ ke, ak̄ū àdi tó Yudan̄o kp̄águla, buri p̄ānden̄o d̄i p̄i m̄isariȳāme,
24 ama gb̄ε k̄ū Luda n̄ sísi à n̄ s̄én̄o, Yudan̄o k̄ū Girikin̄o n̄ p̄ínki, Kirisi deñ̄ne Luda gb̄āna k̄ū a ̄nd̄s̄o ū.

25 Luda m̄isarik̄e p̄i de bis̄āsiri ̄nd̄s̄la. Luda gb̄ānasarik̄e p̄i de bis̄āsiri gb̄ānala.

26 Ma gb̄n̄o, à gwa lákū á de nà ḡr̄o k̄ū Luda á sísi. Daken̄o k̄īnaa á daside ̄nd̄s̄ro, á paride gb̄ānade ūro, á paride k̄ín̄e ūro.

27 Luda gb̄ε k̄ū ò de andunia m̄isaride ūn̄o s̄ε de à w̄é'i dao ̄nd̄s̄rin̄o. À gb̄ε k̄ū ò de andunia gb̄ānasaride ūn̄o s̄ε de à w̄é'i da gb̄ānaden̄o.

28 À gb̄ε k̄ū andunia n̄ d̄it̄ε kp̄eden̄o ū, k̄ū òdi n̄ n̄ gya bo ak̄ūs̄ n̄ yā d̄iḡs̄ kunlon̄o s̄ε de à gb̄ε k̄ū n̄ yā d̄iḡs̄ kunn̄o k̄ε kp̄eden̄o ū,

29 de gb̄εke s̄ún̄ le à ãa d̄ā Luda arero.

30 Ák̄n̄o s̄s̄, Luda tò á kú Kirisi Yesu ḡn, ak̄ū à ḡs̄ ó ̄nd̄s̄ ū. Kunna Kirisi p̄i ḡn Luda tò yā b̄ò k̄ūoo nna, ó kunna adona, ak̄ūs̄ à ó sura bà.

31 À yā mé à tò lákū à k̄ēna Luda yān̄ nà, tó gb̄ε ye à ãa d̄ā, à d̄ā Dikiri yā musu.

2

Kirisi k̄ū a gana lía yāo

1 Ma gb̄n̄o, k̄ū ma su á k̄īnaa, ma su Luda yā kp̄àkpa k̄εárem̄ε, adi k̄ε ma su ̄nd̄s̄ gb̄āna ke l̄én̄na k̄εáren̄lo.

² Ma zεo kũ mani yãke oárerø, séde Yesu Kirisi yã baasiro, atēnsa a gana lía yã.

³ Ma suna á kĩnaa gũn ma su kũ swè̀vĩnaao kũ vĩnao kũ lukalukanaao.

⁴ Ma waazikεnaa gũn maten yã o kũ lénnao ke kũ òndõoro. Ma ò kũ Luda Nini gbãna m̀áεnaaomε,

⁵ de á ludanaanikεna sún bo bisásiri òndõ gũnlo, sé Luda gbãna gũn.

Òndõ kũ Luda Nini dì dańne

⁶ Bee kũ abireo odì òndõyã o gbẽ kàsaranε. Adi ke andunia tera díkĩna òndõ ke a gbãnade kũ n gbãna ten lákanõ pónlo.

⁷ Luda òndõn óteni o, a poyenyĩna kũ à utena yã pìi. À gĩnake à dìte ó gakuri lena yã zaade adi andunia kátero.

⁸ Andunia tera díkĩna gbãnade ke òndõ pì dõro. Tó ò dõmε yã, de odi Dikiri gakuride pá líaro.

⁹ Lákũ à kēna Luda yān nà ò pì:
Pó kũ wé dí ero, akūsõ sã dí maro,
a laasun dí gẽ gbẽke swè̀ε gũnlo,

àkũ Luda a soru kè gbẽ kũ ò yeinε.

¹⁰ Luda m̀wεε kũ a Nini gbãnao, zaakũ a Nini pì yã sĩnda pínki tàasikana, bee kũ Luda asiri zõkõnõ.

¹¹ Gbẽke a dake nèεgũnyã dõro, tó adi ke a nini kũ à kú a gũn baasiro. Lemε dõ gbẽke Luda nèεgũnyã dõro, tó adi ke Luda pì Nini baasiro.

¹² Andunia dí ninin o lèro, Nini kũ à bò Luda kĩnaan o lè, de ò gba kũ Luda dàwεε dõ.

¹³ Yã kũ óteni on gwe, adi ke yã kũ bisásiri òndõ dì dańnenlo, yã kũ Luda Nini dì dańnemε. Len odì Luda Nini yã bokote gbẽ kũ ò Luda Nini vĩnε le.

14 Andunia gbē dì Luda Nini yāno síro, zaakū à denε m̀sariyā ũμε. Ani f̄s à a mì d̄s sero, zaakū Luda Nini pì gbānan òdi a yāze d̄so.

15 Gbē kū Luda Nini dì done are dì yā s̄inda pínki zé d̄s, gbēke s̄s à zé v̄i à a v̄ani boro.

16 À kēna Luda yān ò pì: Dí mé à Dikiri nèse d̄s gbasa à lé daaa? Ama ókōno ó Kirisi nèse v̄i.

3

Zīkena Ludane

1 Ma gbēno, mádi f̄s mà yā òáre lákū madì o gbē kū Luda Nini doñne arenone bàro, akū ma òáre lán andunia gbēno bà, zaakū nékpántēnon á ũ Kirisi gūn.

2 V̄in ma kpàáwa, adi ke p̄o lomadenlo, zaakū ádi ká k̄oro. Bee kū terao ádi káro,

3 zaakū dàdenon á ũ ari tera. Lákū á zākōgu nà, akūs̄s á yākete v̄i, dàdenon á ũroo? Á dà mé à doáre are.

4 Kū á gbēke pì a ze kū P̄oluo, akū gbē pānde pì a ze kū Apoloo, á kú kū á dàaon gweroo?

5 Dín Apolo ũu? Dín P̄olu ũu? Zīkerinon ó ũ, akū a Kirisi náani k̄e ó ḡai. Ó baadi ten zī kū Dikiri dāne keme.

6 Ma p̄o t̄s, Apolo í kàne, akū Luda tò à gbā.

7 Lemε p̄t̄ori kū íkariio de p̄oke ũro, sé Luda kū àdi tó à gbā.

8 P̄t̄ori kū íkariio leεleme. N̄ baadi ni a àre le a zī lémmε.

9 Luda zīkeri dakenon ó ũ. Luda búgbēen á ũ, Luda kpén á ũ.

10 Gba kŭ Luda kèmenε mé à tò ma ε pète lán ēbori gonide bà, akŭ gbē pānde sù àten kpé pì bo. Baadi laakari ke a kpébonaaa,

11 zaakŭ gbēke ni fō à ε ke pète doro, sé ε kŭ à petena Yesu Kirisi ũ baasiro.

12 Tó gbē kpé pì dò kŭ wuraaο ke andurufu ke gbè bèereεde ke tó à dò kŭ lío ke lá ke sèε,

13 baadi zī yāpura ni bo gupuraa. Oni e yākpatekegɔɔ zī, zaakŭ gu ni dō kŭ téome, oni baadi zī taka gwa té pì gŭn.

14 Tó gbē zī kŭ à kèε bò tén aafia, ade ni àre le.

15 Tó gbē zī té kŭ, ani kisira le, ade ni bo okori lākŭ òdi bo tén nà.

16 Á dō kŭ Luda kpén á ũ, Luda Nini kú á gŭnloo?

17 Tó gbē Luda kpé pì yàka, Luda ni ade kakate, zaakŭ kpé pì kunna adoname, akŭsō ákōnοme kpé pì ũ.

18 Gbēke sún a zīda sātero. Tó á gbēke teni a zīda dite andunia díkīna ōndōri ũ, à gōñne mīsaride ũ de à le à ōndō kŭ.

19 Zaakŭ andunia díkīna ōndō de Ludane mīsariyā ũme. À kēna Luda yān ò pì: Àdi ōndōrinο kŭ n wézē gŭn.

20 À kēna dō: Dikiri dō kŭ ōndōrinο laasun pā.

21 Abire yāi gbēke sún ĩa dā bisāsiri yā musuro. Pó sīnda pínki bi á pόμε:

22 Pɔlu, Apolo, Pita, andunia, wèndii, ga, tera pónο, zia pónον yá, n pínki bi á pόμε.

23 Ákōnο sō, Kirisi pón á ũ, Kirisi sō bi Luda pόμε.

4

Kirisi zīrinο

¹ Abire yāi à ó gwa Kirisi zīkerinɔ ũ, Luda asiriyā gwàrinɔ ũ.

² À kù gwàrinɔ gõ náani vī.

³ Tó ákõnɔ ke bisāsiri yākpatekerinɔ ma taari è, yā pāmε ma kīnaa. Madì ma zīda manakεna ke vānikεna boro.

⁴ Yāke teni ma swè vīro, ama abirekū ni ma boro, Dikirin ma yākpatekeri ũ.

⁵ Abire yāi àsun gīnake à gbēke taari le Dikiri sugɔɔ āro. Àkūmε ani gu pu pó kù à utena gusiraaa à nèse yā bo gupuraa. Zī kùba baadi ni ma lākū Luda ni a sáabu kpá nà.

⁶ Yā kù ma òáre dínɔ, ma ò makū kù Apoloo yā musumε de àgõ yā díkīna dõ: Òsun vī Luda yālaro. Á gbēke sún ĩa dā à ze kù gbē doo, à bo gbē do kpero.

⁷ Bó n deonlaa? N póke vī n zīdanε, kù odi n gbaro yá? Ò n gba, akū nten ĩa dā lākū odi n gbaro bà yá?

⁸ A kán gwe kò yá? A ke ɔgodeno ũn gwe kò yá? Áten kí ble ó sarin gwe yá? Má ye àgõ kí ble, ògõ lεεε.

⁹ Zaakū ma è ókõnɔ Luda zīrinɔ, Luda ó díte zā lán gbē kù òdi n de pari wára bàme. Gu sīnda pínki gbēnɔ wé fīwá, malaikanɔ kù bisāsirinɔ n pínki.

¹⁰ O gõ mìsaridenɔ ũ Kirisi yāi, akū kunna Kirisi pìi gūn á de ɔndõrinɔ ũroo? Ó busana akū á gbāna vīroo? Ó kpebona akū á kpetanaroo?

¹¹ Ari tera nà kù ímio teni ó de, ó té punsi, o gõ pógbēnanɔ ũ, besaridenɔ ũ.

¹² Odi zī gbāna ke ari ò kpasá. Tó ò ó ká, odì sa mana ónεmε. Tó ò wari dõwá, odì mena f̄.

13 Tó ò ó s̄s̄s̄, odì kúte keíneme. Ari tera òteni ó ditè andunia b̄oto p̄óno ũ, gb̄e s̄inda p̄ínki b̄isa ũ.

14 Maten yā dí oáre wé'idanaáwa yāinlo. Mateni á gba laakari ma né yenyĩdeno ũme.

15 Bee tó Kirisi gūn á gwàrin̄o kà gb̄en̄on ũgbangba, á de'ina dasiro. Makū mé ma á í kū Kirisi Yesu baarunnakpanaáreo, akū á kú a gūn.

16 Abire yāi maten kúte keáre, àḡo ma kena ke.

17 Abire yāi ma a né yenyĩde Timoti z̄láwa. Àpi bi náanideme Dikiri gūn, akū mé ani ma kunna Kirisi gūn yākena d̄oágu. Yā kū madì da s̄osi gb̄en̄one w̄ete kū w̄eteon gwe.

18 Á gb̄eken̄o ten ĩa d̄á, lákū mani su á gwaro bà.

19 Tó Dikiri w̄e, mani su á gwa tera, mani ĩad̄arii p̄ino gb̄ana lé e, adi ke ñ yā'onaa adonlo.

20 Zaakū kpata kū à b̄o Luda k̄inaa bi yā'ona yānlo, gb̄aname.

21 Á yei deramee? Mà suái kū ḡoon yá, ke mà su kū yenyĩo kū n̄eseyĩdaome?

5

Pāpākēna Yesuden̄o té

1 Ma mà pāpākēnaa ḡè á té, yā kū a taka kú bee kifirino té sero. Ò p̄i, á gb̄en̄o doke a de no w̄ete.

2 Akū átēn ĩa d̄á yá? Á k̄ú á n̄esee yaka, à gb̄e kū à yā p̄i k̄e bo á té.

3 Bee tó má kú k̄áoro, ma nini kú k̄áo, akū ma yākpate k̄e kū gb̄e kū à yā p̄i k̄eoo ḡ̄no lákū ò pi má kú gwe bà.

4-5 Tó a k̄ k̄akara, tó ó Dikiri Yesu gb̄ana kú k̄áo, tó ma nini kú k̄áo, à gb̄e p̄i kpá Setanwa kū ó

Dikiri Yesu t́so, de a dà kakate, a nini le à bo aafia
Dikiri sugɔɔ zĩ.

⁶ Á ãadāna manaro. Á d̄s kũ lùbene f̄iti dì
flawadēna z̄k̄s séroo?

⁷ À lùbene zĩ k̄ote, á ḡs flawa dufu ũ a lùbene sari,
lákũ à k̄s s̄io àḡs de nà, zaakũ Kirisi gà ó V̄inla s̄ane
b̄ɔɔ ũme.

⁸ A yā mé à tò òḡs kun Burodi Futenasari
dikpek̄erino ũ yāpura ḡun kũ n̄sep̄urao. Òsunḡs
kun lùbene zĩ dikpek̄erino ũ manafiki kũ
yāvānikēnao ḡunlo.

⁹ Takada kũ ma k̄ēare ḡun ma p̄i, àsun kakara kũ
pāpākerinooro.

¹⁰ Adi ke andunia dí pāpākerino ke wākūdeno
kũ gb̄blerino ke t̄anagbagbarino, zaakũ tó gb̄
d̄ik̄no me, séde áni bo andunia ḡun.

¹¹ Oi, ma òare gb̄ kũ ò p̄i ó gb̄me, akūs̄s̄ à de
pāpākeri ke wākūde ke t̄anagbagbari ke gb̄yakari
ke w̄deri ke gb̄bleri ũ, àsun kakara k̄aoro, àsun ɔ
kakara k̄aao sero.

¹² Ma bàka ũgba kũ yāḡḡona kũ Yesusari-
deno? Á z̄ida gb̄no mé à k̄s s̄io à yā ḡḡs
kūńworo?

¹³ Luda mé ani yākpate ke kũ Yesusarideno. À
gb̄ v̄ani p̄i bo á té.

6

Yākpatekena kũ k̄s

¹ Tó á gb̄ke yā v̄i kũ a Yesude dakeo, b̄yāi
àdi gé yākpate ke kũ adeo Luda gb̄no k̄inaaroo, sé
ludad̄risarino k̄inaa?

2 Á d̄s k̄u Luda gb̄en̄o mé oni yākpate ke k̄u anduniaoroo? Lákū ák̄on̄o mé áni yākpate ke k̄u anduniaonà, ádi ká à yāketen̄o ḡoḡoroo?

3 Á d̄s k̄u ók̄on̄o mé óni yākpate ke k̄u malaikan̄oroo? Oni andunia dík̄ina p̄o o d̄o yá?

4 Tó á yā bire taka ḡoḡona vī, áni gb̄e k̄u ò de s̄osi gb̄en̄one p̄oke ūron̄o sé yāḡoḡorin̄o ū yá?

5 Ma abirekū ò de mà wé'i daáwa yáime. Á gb̄eke vī á té k̄u a ònd̄o kà à a gb̄en̄o yā ḡoḡón̄eroo?

6 Séto á gb̄e do a gb̄edake sísi yākpateá Yesusariden̄o k̄inaa yá?

7 Lákū á yā vī k̄u k̄o nà, a zā yāa k̄o mámmam. Bóyáin áni we ò á taki keroo? Bóyáin áni tó ò á bleroo?

8 Ák̄on̄o adì gb̄e taki ke, adì gb̄e ble, bee á k̄o t̄ene.

9 Á d̄s k̄u gb̄e vānin̄o ni ḡe kpata k̄u à bò Luda k̄inaa ḡunloo? Àsun á zīda sātero, p̄āp̄akerin̄o ke t̄anagbagbarin̄o ke zinakerin̄o ke ḡoḡb̄e karuan̄o ke gb̄e k̄u òdi wúte k̄u n̄ ḡoḡb̄e dakeon̄o

10 ke kpānin̄o ke wākūden̄o ke wēderin̄o ke gb̄eyakarin̄o ke gb̄e blerin̄o, n̄ gb̄eke ni ḡe kpata k̄u à bò Luda k̄inaa ḡunlo.

11 Á gb̄eken̄o de l̄eme yā, akū a zú ò, a ḡo Luda p̄o ū, Luda tò yā bò k̄áo nna k̄u Dikiri Yesu Kirisi t̄oo k̄u ó Luda Nini gb̄anao.

Ò p̄āp̄ak̄ena tó

12 Adì pi, á yā s̄inda p̄ínki k̄ena zé vīme. Ama yāken̄o àre vīro. Adì pi, á yā s̄inda p̄ínki k̄ena zé vīme. Ama àsun tó yāke bà k̄áare á ȳinlo.

13 Adì pi d̄o, p̄oble bi nèse p̄óme, akūs̄o nèse bi p̄oble p̄óme. Bee k̄u abireo Luda ni n̄ p̄ínki kakate.

Mè bi pāpākebonlo, Dikiri póme, akūsō Dikiri mé à mèe pìi gwàri ũ.

¹⁴ Luda ó Dikiri bò gan, akūsō ani ó bo gan kũ a gbānao.

¹⁵ Á dō kũ á mè mé à Kirisi mēguno ũroo? Oni Kirisi mēgu sé ò ke karua mēgu ũn yá? Oi!

¹⁶ Á dō kũ gbē kũ à kākara kũ karuao kē kāao mēe dokōno ũnloo? À kēna Luda yān ò pì, ní gbēnon pla ni gō mè do ũ.

¹⁷ Gbē kũ à kākara kũ Dikirio kē kāao mēn do Nini gūn.

¹⁸ À kēkōa kũ pāpākenaa. Durunna pānde kũ gbē ò ke pínki bàka kú kũ a mēero. Pāpākeri sō, àdi durunna ke a mēeneme.

¹⁹ Á dō kũ á mè mé à Nini kũ Luda á gbá, kũ à kú á gūn kpé ũroo? Ákōno á á zīda vīro,

²⁰ Luda á lú, à fīnaa bò. Abire yāi à Luda tó bo kũ á mèeo.

7

Nōsēnaa

¹ Takada kũ a kē yā musu, à maname gōgbē gō kun no sari.

² Ama kũ pāpākena dàgula yāi, gōgbē sīnda pínki gō a no vī, no gbē sīnda pínki gō a gō vī.

³ Gōgbē gō pó kũ à kō sio ke a nanone. Nōgbē gō ke a zāne le se do.

⁴ Nōgbē mè kun a zīda pó ũro, sé a zā pó ũ. Leme do gōgbē mè kun a zīda pó ũro, sé a nano pó ũ.

⁵ Àsun gíkōnero, séde a màkōne de à laakari do aduakēnaaa gīa, gbasa à á kēna ke, de Setan sún ōndō keáre à fu menaaro yāi.

⁶ Lén ma dàáwa, adi ke tilasinlo.

⁷ Má ye gbě sīnda pínki gō de lán ma bà, ama baadi kũ a gba kũ Luda dānεεομε, gbě dí kũ a póo, gbě dire kũ a póo.

⁸ Maten yā díkīna o posenone kũ gyaanonɔ. À mana ògō kun nido lán ma bà,

⁹ ama tó oni fō ò n zīda kũro, ò nɔ sé, ò zā ke, zaakũ kōsena mana de lukana kōila.

¹⁰ Maten yā dite nɔdenone kũ gōdenɔ, adi ke makũnlo, Dikirime. Nɔgbě sún gí a zāiro,

¹¹ gōgbě sún pé a nanɔaro. Tó nɔgbě sù à gí a zāi, à gō pose kesō à era a zāi.

¹² Maten o gbě kparanone, adi ke Dikiri mé à òro. Tó á gběke nɔ Yesusaride vī, akũ nɔ pì ye àgō kú kāao lεεε, àsun péaro.

¹³ Lεμε ɔ tó nɔgbě gō Yesusaride vī, akũ gō pì ye àgō kú kāao lεεε, àsun gíiro.

¹⁴ Zaakũ Luda dì gō Yesusaride sí a nanɔ yāi, akūsō àdi nɔ Yesusaride sí a zā yāi. Tó lenlo, n neno nigō gbāsīme. Ama tera n konna adona.

¹⁵ Tó Yesusaride pì gí, à gí. Yā bire taka gūn n konna kũ kōo bi tilasinlo. Luda á sísi, à á sé àgō kun aafiamε.

¹⁶ Nɔgbě, ke ĩni n zā sura ba, n dō yá? Gōgbě, ke ĩni n nanɔ sura ba, n dō yá?

À ze kũ á gwenaao

¹⁷ Baadi ze kũ a gwena kũ Luda a ditenwo gɔɔ kũ Dikiri a sìsi. Len madì da sɔsi gbēnone le wēte kũ wēteo pínki.

¹⁸ Luda gbě sìsi tōzōnaden yá, àsun wete à ke gyɔfɔɔde ũro. Luda gbě sìsi gyɔfɔɔden yá, àsun tō zōro.

19 Tòzōna yāke vīro, akūsō gyɔfɔrɔ yāke vīro, sé àgō yā kŭ Luda ditenɔ kŭna.

20 Lákū baadi kun nà gɔrɔ kŭ Luda a sisi, à zεo le.

21 Luda n sisi zò ũn yá? Ñsun a damu kero. Ama tó n su n gō zĩdade ũ zé è, n bo zòblenan.

22 Zò kŭ Dikiri a sisi gō zĩdade ũ Dikiri pìi gŭmme. Lεme dɔ zĩdade kŭ Dikiri a sissii gō Kirisi zò ũ.

23 Luda á lú, à fĩnaa bò. Àsun gō bisāsiri zò ũro.

24 Ma gbēnɔ, lákū baadi kun nà gɔrɔ kŭ Luda a sisi, à zε kŭ Ludao le.

Kefennanɔ kŭ nɔkparenɔ

25 Kefennanɔ kŭ nɔkparenɔ yā musu mádi yāke ma Dikiri kĩnaaro, ama lákū má náani vī Dikiri sùruu gŭn nà, lán ma laasun de nán mani oáre.

26 Wétāmma kŭ à kun tera mé à tò, maten da à mana kŭ gbē zε kŭ a kunnaao.

27 Tó n nɔ vī, ñsun pì ñni a gbarero. Tó n vī sōro, ñsun wete n séro.

28 Tó n sè sō, ñdi durunna kero. Tó nɔkpare zā kè sō, adi durunna kero. Gbē bireno ni yā le andunian, akū má ye abire taka á lero.

29 Ma gbēnɔ, yā kŭ maten on dí: Gɔrɔ dí gō zàro. Zaa tera nɔdenɔ gō lán gbē kŭ ò vironɔ bà.

30 Ƴɔdɔrinɔ gō lán gbē kŭ òten óɔ dɔronɔ bà. Pɔnnadenɔ gō lán gbē kŭ n pɔ nnaronɔ bà. Pólurinɔ gō lán gbē kŭ ò póke vironɔ bà.

31 Anduniablerinɔ gō lán gbē kŭ òten bleronɔ bà, zaakŭ lákū andunia dí kun nà tera ten gētεme.

32 Má ye àgō kun damu sarime. Pose di laakari dɔ Dikiri yānɔa, yā kŭ à kè Dikirigun àdi ke.

33 Nɔde di laakari dɔ andunia yānɔa, yā kŭ à kè a nanɔgun àdi ke,

³⁴ akū àdigõ kú kū laasun plao. Nõ pose ke nɔkpare dì laakari dɔ Dikiri yãna, àdi a mè kū a ninio kpáa. Nɔzãre sõ, àdi laakari dɔ andunia yãna, yã kū à kè a zãgun àdi ke.

³⁵ Adi ke maten m̀kakõana kpáárenlo. Ma abirekū ò á aafia yãime, de à yã ke a zéa, à á zĩda kpá Dikiria gu pãnde gwanaa sari.

³⁶ Tó gbẽ nɔkpamma vĩ, tó a ségɔɔ ten gẽ, akū à kènɛ wé'iyã ũ, tó à a kàka lán dí bà, à a sé lákū à kènɛ nà, adi ke durunna ũro. Ò kō sé.

³⁷ Ama tó à yã pìi b̀ò a nèsemme, akū tilasi dí a kákaro, akū à a zĩda kūna dõ, tó à dà a swèn kū áni a nɔkpare pì séro, à kè maname.

³⁸ Lemɛ gbẽ kū à a pó sè kè mana, ama gbẽ kū adi a pó séro kè mana de abirekūla.

³⁹ Nɔgbẽ bi a zã pómɛ gɔɔ kū a zã kú kū wèndiio. Tó a zã sù à andunia tò, à zé vĩ à zã ke kū gõ kū à yeiio, ama gõ pì gõ kun Dikiri pò ũ.

⁴⁰ Bee kū abireo tó à gõ pose, maten da a pɔ nigõ nna de tó à zã kèla. Maten da makū, má Luda Nini vĩ se.

8

Sa'opɔble

¹ Sa'opɔble yã musu, ó dõ kū ó pínki ó dõna vĩ. Dõna sõ, à sena lei vĩ, yenyĩ mé à karana vĩ.

² Tó gbẽ ten da á yã dõ, adi dõ lákū à kù à dõ nà gĩaro.

³ Tó gbẽ ye Ludai, Luda a dõ.

⁴ Tò, sa'opɔblena yã musu ó dõ kū tãna bi pókemɛ andunia gũnlo, zaakū Luda mèn do kunnan ó dõ.

⁵ Bee tó pŏ kŭ òdi piíne tãnanŏn kú musu kŭ zĩteŏ, akŭ dakenŏ kĩnaa tãnanŏn dimme, dikirinŏn dimme,

⁶ ó kĩnaa Luda mèn dome, àkŭme ó De ũ, kŭ pŏ sĩnda pĩnki bò a kĩnaa, akŭsŏ ó kun a yã. Dikiri mèn dome dŏ, àkŭme Yesu Kirisi ũ, kŭ pŏ sĩnda pĩnki kè, akŭsŏ ó kun a gã.

⁷ Ama gbē sĩnda pĩnki dŏ lero. Gbēkenŏ kŏ dŏ kŭ tãna yãŏ ari tera, akŭ òdi pŏ kŭ òteni ble díte sa'opŏble ũ, ò yãke dŏkŏnero, akŭ n laasun kú zéa doro.

⁸ Pŏble mé ani ó na Ludairo. Tó ódi blero, kĩananlo. Tó o blè, karanaanlo.

⁹ À laakari ke á kunna zĩdadenŏ ũi, de ásun ke gèsiki ũ gbē kŭ ludanaanikena kĩařmanŏnero.

¹⁰ Mŏkŏn kŭ n dŏna vĩ, tó gbē kŭ à yãke dŏkŏnero n e, nten pŏ ble tãna kuru, ani a gba swèè à sa'opŏble seroo?

¹¹ Tó n kè le, n dŏna n gbédake kŭ ludanaanikena kĩana kŭ Kirisi gà a yã kàkatŏn gwe.

¹² Tó a durunna kè á Yesude dakenŏne a gbē kŭ à yãke dŏkŏnero kari kèn gwe, akŭsŏ Kirisin a durunna kèn.

¹³ Abire yã tó ma nòbŏsona mé ani tó ma Yesude dake fu, mani só ziki doro, de ma Yesude dake sún furo yã.

9

Zìrinŏ n zĩda busana Kirisi baaru nna yã

¹ Má a zĩda vĩnloo? Zìriin ma ũroo? Mádi wé si ó Dikiri Yesu léroo? Ákŏnŏme á de ma zĩ gbè ũ Dikiri gŭn fá?

² Bee tó má de z̄iri ũ gbē pāndenɔ̄nɛro, má deáɛ a ũ fá. Kunna Dikiri gūn ma kunna z̄iri ũ sèedaan á ũ.

³ Yā kū madì o ma vāniborinɔ̄nɛn dí:

⁴ Má póblena kū pómínaao zé vī ma zī gūnloo?

⁵ Má a zé vī màgō té kū nɔ̄ Yesudeo gu kū maten gén lán z̄iri kparanɔ̄ kū Dikiri dakūnanɔ̄ kū Pitao bàroo?

⁶ Makū kū Baanabao ó gbēnɔ̄n pla, ókōnɔ̄ ó zé vī ò ó zī tónloo?

⁷ Dí mé àdi soza ble kū a zīda b̀̀kɔ̄ ɔ̄gɔ̄oo? Dí mé àdi lí ba, akū àdi a né bleroo? Dí mé àdigō zù dā, akū àdi a vī miroo?

⁸ Bee kū bisāsiri yākenanɔ̄n ma lèkōááɛ, à kú Musa doka gūn leroo?

⁹ À kēna Musa doka takadan ò pì, àsun lésɔ̄ da zùunɛ gɔ̄ɔ̄ kū àten pówɛ gbēro. Zùun Luda dì laakari dɔ̄a yá?

¹⁰ Ó yāi à yā pì òroo? Ee, ó yāin ò yā pì kē, de búbari gō sè wa kū tāmāaaao, pówɛgbēri gō pó gbē kū tāmāaaao, de à a baka le a gūn.

¹¹ Tó o Luda yā t̄̀ á té, akū o ó bakaa lèáwa, yāken yá?

¹² Tó dakenɔ̄ zé bire vīáwa, óni ó pó o dɔ̄ yá? Ódi sète zé bire gūnlo, o yā sīnda pínki f̄̀, de òsun zé z̄s Kirisi baaru nnanɛro yāi.

¹³ Á d̄s kū Luda ɔ̄n zīkerinɔ̄ dì Luda ɔ̄n pó bleroo? Luda gbagbaki sa'orinɔ̄ dì n̄ baka le gbagbaki pì gūnloo?

¹⁴ Len Dikiri dìte a baarunnakparinɔ̄ gō pó ble baaruu pì kpana yā musu le.

15 Bee kŭ abireo mádi zé pìno ke séro, akŭsŏ mádi abirekŭ o de ò kemene yáinlo. Ga manamene de abirekŭla. Gbēke ni le à kpá ma ïadāna dínero.

16 Kirisi baarunnakpana demene ïadāna yā ũro, tilasi mé à gbá òma. Waiyoo makŭ, tó maten baaru nna pì kpáro.

17 Tó maten zī pì ke kŭ ma zīda poyeinaaome, manì wé dŏ ma bakaaimē. Lákŭ Luda mé à nāmene ma ɔī nā, à kŏ sī kŭmao mā ke.

18 Bómē ma àre ũu? Tó ma baaru nna pì kpà ɔsāsānaa sari, tó mádi doka kŭ má vī baaru nna pì kpanaa gŭn kerímaro, ma àreen gwe.

19 Bee kŭ gbēke ma vīro, ma a zīda òte zò ũ gbē pínkinē, de mà gbēno le dasi yāi.

20 Kŭ má kú kŭ Yudanŏ, ma gŏ lán n̄ bà, de ò ma yāze e yāi. Kŭ má kú kŭ Musa dokadarino, ma gŏ a dàri ũ, bee kŭ à iko vīmaro, de a yā dàrino ma yāze e yāime.

21 Kŭ má kú kŭ dokadarisarinŏ, ma gŏ lán n̄ bà, de ò ma yāze e yāi. Adi ke ma bo Luda doka zénnlo, Kirisi mé à iko vīma.

22 Kŭ má kú kŭ gbē busananŏ, ma busa, de ò ma yāze e yāi. Madì gŏ pŏ sīnda pínki ũ gbē sīnda pínkinē, bee dera, de mà le mà n̄ gbēkenŏ sura ba.

23 Yā kŭ madì ke pínki, madì ke Kirisi baaru nna yāime, de mà a baka le a arubarikaa gŭn.

24 Bàkpakŭsŭnaa gŭn, gbē sīnda pínki mé àdi bàa lé, ama á dŏ kŭ gbē mèn do mé àdi bleroo? À bàa lé le se, à le à ble.

25 Kŏkŏ'ori sīnda pínki ò a zīda tŭtu ke, àdi a zīda foru ke yā sīnda pínki musu. Àdi ke le fùra kŭ àdi yaka lena yāi. Ókŏno sŏ, a pŏ kŭ àdi yakaro yāime.

26 Abire yāi bà kũ maten lé, má dǝ pó kũ maten pǝa, adi ke maten ɔsi ká gukorianlo.

27 Oi, madì wari dɔ ma mǝea, madì ma mǝe taki ke, de ma waazikena dakenɔne gbera, másun bo pǎro yāi.

10

Laakarikena tǎnagbagbanaai

1 Ma gbǝnɔ, má ye ó dizinɔ yā díkĩna dɔágu. Ò tǝ télukui ń pínki, ò táa ò ò bòte Isira Tǝran ń pínki.

2 Luda ń da'ite kè téluku pìi gũn kũ ísira pìio ń pínki Musa ìbanɔ ũ.

3 Ò Luda póble dokɔnɔ blè ń pínki,

4 ò Luda í dokɔnɔ mì ń pínki, zaakũ ò Luda kpi kũ à kú kũńwo í mì. Kpi pì sǝ mé à Kirisi ũ.

5 Bee kũ abireo ń daside yā dí ká Ludaguro, akũ ń gǝe gǝ kpáte gbárannan.

6 Yā pì dewere sèeda ũ, de òsun yā vǎni ni de, lákũ ò a ni dè nàro.

7 Àsungɔ de tǎnagbagbarinɔ ũ lán ń gbǝkenɔ bàro. À kǝna Luda yǎn ò pì: Gbǝnɔ vùte òten pó ble, òten í mi, akũ ò fùte òten pǎpǎ ke.

8 Òsungɔ de pǎpǎkerinɔ ũ lán ń gbǝkenɔ bàro. Ò pǎpǎ kè, akũ ò gàga gɔrɔ dokɔnɔ zĩ gbǝnɔn dúbu baro awɛɛ'aakɔ.

9 Òsun Dikiri lé ò gwa lán ń gbǝkenɔ bàro. Ò a lè ò gwà, akũ mlǝnɔ ń sóso ò gàga.

10 Àsun yǎkete ká lán ń gbǝkenɔ bàro. Ò yǎkete kà, akũ ga malaika ń dede.

11 Yā pì ñ lé sèeda ũ ókōno kū ó kú goro kpedenaaane, akū ò kè takadan de ò ó gbao laakari yāi.

12 Gbē kū àten da á zena gbāna, à laakari ke letenaai.

13 Yōogwana ke dí á léro, séde kū àdi gbē sīnda pínki le baasiro. Luda náani vī, ani tó ò á yō ò gwa de á gbāna lélaro. Yōogwanaa gūn ani á gba zé à mena fō à bon.

14 Abire yāi ma gbē yenyīdeno, à mì kē tānagbagbanaaa.

15 Maten yā oáre laakarideno ũ. À yā kū maten oáre laasun lé á zīda à gwa.

16 Toko arubarikade kū odì sáabu kpáoo, tó o mì, ó bàka kú kú Kirisi aruoroo? Burodi kū odì lílikōre, tó o sò, ó bàka kú kú Kirisi mēeroo?

17 Zaakū burodi mèn dome, bee kū ó dasikéo ó mē dokōno me, ó baadi a baka vī burodi dokōno pìi gūmme.

18 À gwa Isarailanoo. Gbē kū à sa'opo blè bàka kú kú Luda gbagbakioroo?

19 Ma ò deramee? Maten o tāna sa'opoble bi pòken yá? Ke ñ tānanoo bi pòken yá?

20 Lenlo, ma pì pò kú ò sa òo, ò ò tānaame, adi ke Ludaanlo. Má ye á bàka gō kú kú tānaoro.

21 Áni fō à Dikiri toko í mi kū tāna pòoro. Áni fō à Dikiri pò ble kú tāna pòoro.

22 Ke ó ye ò Dikiri nēsēgōba futemeē? Ó gbāna kà a ũn yá?

23 Òdi pi, yā sīnda pínki zé vī. Leme, ama yā sīnda pínki àre vīro. Òdi pi, yā sīnda pínki zé vī. Leme, ama yā sīnda pínki karana vīro.

24 Gbēke zīda yā sún donε arero, sé a gbēdake yā.

25 À nòbò kù òten yía εten só yāke gbεkanaa sari á laasun yāi,

26 zaakū zīte kù pò kù ò kúano pínki bi Dikiri pómε.

27 Tó Yesusaride á sísi póblea, tó à kèáre, tó a γε, à pò kù ò kpàáwa ble yāke gbεkanaa sari á laasun yāi.

28 Tó ò sù ò òáre sa'opòbleme, àsun blero laasun yāi kù gbē kù à òáre yāiò.

29 Maten abirekū o ade laasun yāime, adi ke á pónlo.

Gbē pānde laasun yāin manigō ma zīda vīro yá?

30 Tó ma pò blè kù sáabukεnaao, bóyāin òdi ma vāni bo pò kù ma sáabu kèeii pì yā musuu?

31 Yā kù áten ke pínki, áten pò blen yá, áten í min yá, àgō a pínki ke Luda tóbona yāi.

32 Àsun tó Yudanò ke Girikinò ke Luda sòsi gbēno fu á yākena yāiro.

33 Len madì ke le. Yā sīnda pínki gūn madì kokari ke, de ma yā ká gbē sīnda pínkigumε. Madì ma zīda pónna wetero, sé pari pò, de ò le ò bo yāi.

11

1 Àgō ma yākena dada, lákū madì Kirisi pò dada nà.

Nɔgbēno pókuna ní m̀ia yā

2 Ma á sáabu kpà kù ma yā digō dɔágu yā sīnda pínki gūn, akūsō á kèotokōne kù ma dàárenò kūna.

3 Má ye àgō dō kù Kirisi mé à gōgbē sīnda pínki m̀i ũ, gōgbē mé à nɔgbē m̀i ũ, akūsō Luda mé à Kirisi m̀i ũ.

⁴ Gōgbē kū àtɛn adua kɛ ke àtɛn annabikɛyā o kū pɔo kuna a mīa tɛni a mī kpe bomɛ.

⁵ Nɔgbē kū àtɛn adua kɛ ke àtɛn annabikɛyā o mīgbā tɛni a mī kpe bomɛ, à de lākū à mī kpárankparan bàɛ.

⁶ Tó nɔgbē dí pɔ kú a mīiaro, à a mīkā kēɛ. Lākū mīkākēɛna ke mībona de nɔgbēɛ wé'iyā ũ nà, à pɔ kú a mīa.

⁷ Adi kū gōgbē pɔ kú a mīiaro, kū à de Luda taka kū a gakurio ũ yāi. Nɔgbē sɔ, àkūɛ gōgbē gakuri ũ.

⁸ Zaakū Luda dí gōgbē bo nɔgbē gūnlo, nɔgbēn à bò gōgbē gūn.

⁹ Adi gōgbē kɛ nɔgbē yāiro, nɔgbēn à kè gōgbē yāi.

¹⁰ Abire yāi kū malaikanɔ yāo dɔ, séde nɔgbē gō pɔ kú a mīa a zā doka sèeda ũ.

¹¹ Dikiri gūn nɔgbē kun a zīdane gōgbē sariro, gōgbē sɔ, à kun a zīdane nɔgbē sariro.

¹² Lākū nɔgbē bò gōgbē gūn nà, lɛn dɔ gōgbē dì bo nɔgbē gūn lɛ, akūsɔ pɔ sīnda pínki dì bo Luda kīnaame.

¹³ À yā pīi laasun lé à gwa. Nɔgbē aduakɛna mīgbā mana yá?

¹⁴ Á dɔ á zīdane kū mīkā gbāna de gōgbēɛ wé'iyā ũroo?

¹⁵ Ama tó nɔgbē vī, à denɛ gakuri ũɛ, zaakū Luda nɔgbē gbà mīkā à daalame.

¹⁶ Tó gbēke ye à lékpakɔa kɛ, àgɔ dɔ kū ókɔnɔ kū Luda sɔsi gbēnɔ, ó yā pānde kūnaro, sé abirekū.

Dikiri pɔble

(Mat 26:26-29, Maa 14:22-25, Luk 22:14-20)

17 Yā kŭ má ye mà daáre tera gŭn, mani á sáabu kpáro, zaakŭ á kŏkakaranaa dì vāni iáre de a man-ala.

18 Káaku gīa ma mà, tó a kŏ kàkara, adì bo kŏ kpe gā kŭ gāaomε. Ma yā pìi sì kpado.

19 Séde kēkēkōana gŏ kú á té, de ò yāpuradenŏ dŏ á té.

20 Tó a kŏ kàkara, adi ke Dikiri póblen adì blero,

21 zaakŭ á baadi dì wā a póbleimε. Nàa dì gbēkenŏ de, wē dì gbēkenŏ de.

22 Á be vī à pób le, à í minloo? Ke adì Luda sŏsi gbēnŏ gya bo à wé'i da pŏsaridenŏamε? Mani oáre deramεε? Mani á sáabu kpán yá? Kài! Mani á sáabu kpá yā bire musuro.

23 Yā kŭ ma sì Dikiri kīnaa, ma dàáren dí: Zī kŭ ò Dikiri Yesu kpámma, a gwāani pīia à burodii sē,

24 akŭ à aubarika dàn, à lilikŏre, akŭ à pì, a mē kŭ áni kpá á yāin dí, àgŏ abirekŭ ke a yā dŏnaágu yāi.

25 Lemε dŏ kŭ ò pób blè ò làka, à toko sē à pì, Luda bàka kunna kŭ gbēnŏ dufu a aru gāin dí. Tó áten mi, àgŏ mi a yā dŏnaágu yāi.

26 Zaakŭ tó a burodii pìi sò, tó a í pìi mī, áten Dikiri ga baaru kpá ari àgŏ gé sumε.

27 Abire yāi tó gbē burodii pìi sò, tó à Dikiri í pìi mī, burodi kŭ í pìio yādanaa sari, à taari kē Dikirinε a mē kŭ a aruo yā musumε.

28 Baadi a zīda yā gwa, gbasà à burodii pìi só, à í pìi mi,

29 zaakŭ tó gbē sò, tó à mī Dikiri mē dŏnaa sari, à yā dà a zīdalame.

30 Abire yāi gyārenŏ kŭ aafiasaridenŏ kē dasi á té, akŭsŏ gbē kŭ ò kē sarinŏn kīanaro.

³¹ Tó óni ó zīda yā gwa, Dikiri ni ó taari lero.

³² Tó à ó taari è, àtɛni ó totomɛ, de yā sún daóla kŭ anduniaoro yāi.

³³ Abire yāi ma gbɛnɔ, tó a kŏ kàkara, átɛn Dikiri pŏ ble, àgŏ kŏ dā.

³⁴ Tó nà tɛn gbɛ de, à pŏ ble a bɛa, de á kŏkakarana sún yā iáɛro yāi. Mani yā kŭ gŏnɔ bokɔtɛáɛɛ, tó ma su.

12

Luda Nini gbanɔ

¹ Ma gbɛnɔ, Luda Nini gbanɔ yā musu, má ye àgŏ dŏnasariro.

² Á dŏ kŭ gɔɔ kŭ á de kifirinɔ ũ, tāna kŭ òdi yā oronɔ mé òdigŏ á gáɛɛ, ògŏ doáɛɛ arɛ.

³ Abire yāi ma ye àgŏ dŏ kŭ Luda Nini dì didi gbɛa à Yesu láari kɛro, akŭsŏ gbɛke ni fŏ à o Yesumɛ Dikiri ũro, séto Luda Nini donɛ arɛ.

⁴ Gba buri dasi, ama Luda Nini mèn do pìimɛ.

⁵ Zī buri dasi, ama Dikiri mèn do pìimɛ.

⁶ Gbāna sèedanɔ buri dasi, ama Luda mèn do pìimɛ, àkŭ mé àdi a pínki kɛ baadinɛ.

⁷ Luda Nini dì didi baadia gbɛ sīnda pínki karana yāimɛ.

⁸ Luda Nini dì gbɛke gba zé à ōndŏ yā o, akŭ Nini mèn do pìi dì gbɛ pānde gba zé à dŏna yā o.

⁹ Nini mèn do pìi dì gbɛ pānde gba ludanaanikɛna zé, gbɛ pānde sŏ gbɛ werekŏana zé.

¹⁰ Àdi gbɛ gba daboyākɛna zé, gbɛ pānde sŏ annabikey'a'ona zé. Àdi gbɛ gba zé à nininɔ dŏkŏnɛ.

25 Ie mē súnḡ kpaatetenaro, a gunɔn kō yā dō.

26 Tó mēgunɔ doke ten wari ke, a mēgu kparanɔ pínki dì ke kãaome. Tó ò mēgunɔ doke kpe tà, a mēgu kparanɔ pínki dì pɔnna ke kãaome.

27 Ákɔnɔme Kirisi mē ũ, akūsō á baadi de mēe pì gu ũ.

28 Káaku gĩa Luda zìrinɔ dìte sɔsi gbēnɔne, a plade annabinɔ, a aakōde yādannerinɔ, abire gbɛra dabokerinɔ, abire gbɛra gbē kū à n gbá gbē werekōana zénɔ kū kpányīrinɔ kū yāḡḡḡrinɔ kū gbē kū òdi yāke buri onɔ.

29 Zìrinɔme n ũ n pínki yá? Annabinɔme n ũ n pínki yá? Yādannerinɔme n ũ n pínki yá? Dabokerinɔme n ũ n pínki yá?

30 Luda gbē werekōana gba dàñne n pínkin yá? Òdi yāke buri o n pínkin yá? Òdi yāke buri bokote n pínkin yá?

31 À wé pé gba kū ò deñlanɔa.

Tera sà mani zé kū à mana deñla mɔáre.

13

Yenyĩ

1 Tó ma yāke buri ò, bisāsiri ke malaika pó, tó má yenyĩ vīro, ma kīni kè lán m̀lɛna ke s̀eg̀epanaa bàme.

2 Tó ma annabikeyā'ona gba lè, tó ma yā sīnda pínki asiri mà, akūsō má dōna pínki vī, tó ma ludaanikenaa kà mà kpi go a tía, tó má yenyĩ vīro, póken ma ũro.

3 Tó ma pó kū má vīnɔ kpàate takasidenɔne pínki, tó ma tò ò té s̀oma, tó má yenyĩ vīro, à àre vīmenero.

⁴ Yenyĩ mēna vī, à gbēke vī. Yenyĩ dì gōba kpá kúńworo, àdi a zīda biro, àdi ĩa dāro.

⁵ Àdi wé'i darńmaro, àdi a zīda yā wetero, àdi fēńyĩ likalikaro, àdigō ñ yā kūna a nēsēe gūnlo.

⁶ Àdi yāa dō yā vāniaro, àdi pōnna ke kū yāpuraome.

⁷ Yenyĩ dì yā sīnda pínki fō, àdi yā sīnda pínki náani ke, àdigō yā sīnda pínki tāmaa vī, àdi mēna kū yā pínkio.

⁸ Yenyĩ lakana vīro. Ama tó annabikēyā'onaame, ani láka, tó sō yākeburī'onaame, a lé ni ze, tó dōnaame, ani gē zéla.

⁹ Zaakū ó dōna kū ó annabikēyā'onaao dí paparo.

¹⁰ Tó yāpapana gōrō sù, a kū adi paparo ni gē zéla.

¹¹ Kū má de né fíti ũ, madì né fíti yā o, madì né fíti laasun lé, madì yā gwa lán né fíti bà. Kū ma ke gbē ōndōna ũ, ma o gbàre néfitikēyāi.

¹² Tera la óten gu e dígi gūn búruburu, zĩ birea sō óni wé sikōle. Tera la ma dōna dí paparo, zĩ birea sō mani yā dō swáswa lākū Luda ma dō nà.

¹³ Tera sà yā mēn aakō dínō mé ò gò: Ludaanikēna kū tāmāao kū yenyĩo, ama yenyĩ mé à deńla.

14

Yākeburī'ona kū annabikēyā'onaao

¹ À tó yenyĩ doáre are, à wé pé Luda Nini gbanōa, atēnsa annabikēyā'onaa.

² Gbē kū àten yāke buri o ten yā o kū gbēnōonlo, sé Luda, zaakū gbēke ten maro, àten asiriyā o kū Luda Nini gbānaome.

³ Gbē kū àten annabikeyā o ten yā o kū gbēno me, àteni ní gba gbāna, àten lé darímmame, àteni ní nèse kpáteíneme.

⁴ Gbē kū àten yāke buri o teni a zīda karamē, gbē kū àten annabikeyā o ten sɔsi gbēno karamē.

⁵ Má ye à yāke buri o á pínki, ama má ye à annabikeyā o de abirekūla. Annabikeyā'ori de yākeburi'orila, séto òten bokote de sɔsi gbēno le ò kara.

⁶ Ma gbēno, tó ma suái, akū ma yāke buri ò kāáo, bó àreen à víáree? Séde ma yā'ona gō de yāwewēna ũ ke dōna ke annabikeyā'ona ke yādannēnaa.

⁷ Len à de le kū p'oborino do. Úra ke mɔro, tó àten ũ bo súsuro, oni le ò dō deran àten o nà yá?

⁸ Tó kākāki ũ dí bo súsuro, sozano ni zī soru kero.

⁹ Lemē ákōno se, tó àten yāke buri o, akū òten maro, deran oni yā kū áten o gbá dō nàa? Á yā ni gē íame.

¹⁰ Yāno buri dasi andunia gūn, ní ke bokotenaa sariro.

¹¹ Tó òten buri kū madì a yā maro o, manigō de a òriine gbē zīto ũme, akūsō anigō demene gbē zīto ũ se.

¹² Lemē ákōno sō, lākū á kokari vī kū Luda Nini gbanō nà, à kokari ke àgō géo are, de sɔsideno le ò kara.

¹³ Abire yāi yākeburi'ori wé ke de à le à yā kū àten o bokote.

¹⁴ Tó ma adua kè kū yāke burio, ma nini mé à kè, ma laasun dí domene arero.

¹⁵ Tò, yā pì de deramee? Mani adua ke kū ninio, mani ke kū laakariio do. Mani lè sí kū ninio, mani sí kū laakariio do.

16 Tó n Luda tó nna sì kũ ninio, deran gbě dufu kũ à kú gwe ni pi, aami, sáabu kũ n kpà yā musuu? Zaakũ adi yā kũ n òo dōro dōro.

17 Bee tó n sáabu kpà a zéa, adi n Yesude dake gbāna kararo.

18 Ma Luda sáabu kè, kũ madì yāke buri o deála á pínki,

19 ama kōkakaranaa gūn tó ma yā mèn soro ò kũ laakariio, ma yā dàoñe, à manamene de mà yā mèn ūgbangba o kũ yāke buriola.

20 Ma gbēno, á laasun sūngō de lán néno pó bàro. Àgō de lán né fítino bà yāvānikenaa musu, ama á laasun gō de gbě òndōnanō pó ũ.

21 À kēna Luda yān ò pì:

Mani buriyā pānde o gbě dīkīnanone gbě zītōno lén, bee kũ abireo oni sā kpá ma yāiro.

22 Abire yāi yākeburi'ona de sēda ũ Yesu náanikerinōero, sé Yesu náanikerisarinō. Len dō annabikēyā'ona dí ke Yesu náanikerisarinō pōke ũro, sé Yesu náanikerinō.

23 Tó sōsi gbēno kō kākara n pínki, akū òten yāke buri o n pínki, tó gbě dufuno ke Yesusaridenō sù gwe, oni pi ĩa kāmmanloo?

24 Tó gbě sīnda pínki ten annabikēyā o sō, akū Yesusaride ke gbě dufu sù gwe, ani n pínki yāze dō à a taari e,

25 asiriya kũ à kú a nēsen ni bo gupuraa, ani wúte a gberēa à mì nate Ludane, gbasa à pi Luda kú á té yāpura.

Donyīkena zé

26 Óni pi deramee ma gbēno? Tó a kō kākara, á baadi gō lè vī ke yādannena ke yāwewēna ke

yākeburi'ona ke yāke buri pì bɔkɔtenaa. À a pínki ke, de gbě̀nɔ le ò kara.

²⁷ Tó òten yāke buri o, gbě̀nɔn pla ke aakɔ, àsun de abirekūlaro. Ò kɔ gba zé, gbě̀ mèn do bɔkɔte.

²⁸ Tó a bɔkɔteri kunlo, à lé nakɔa kɔkakaranaa gūn, à a pó o ado kū Ludaο.

²⁹ Annabikεyā'orinɔ gbě̀nɔn pla ke aakɔnɔ yā o, gbě̀ kparanɔ laasun lé n yāa.

³⁰ Tó Luda yā sù gbě̀ kū à vutena, gbě̀ kū àten yā o yīte.

³¹ Á pínki áni fɔ à annabikεyā o dodo, à yā dadakɔne á pínki, à kɔ kara.

³² Sé annabikεyā'orinɔ gɔ́ n lé kūna dɔ,

³³ zaakū Luda ye yā yàaairo, sé a zéde.

Lákū sɔsi gbě̀nɔ di ke wēte kū wēteο nà pínki,

³⁴ nɔgbě̀nɔ gɔ́ yītena kɔkakaranaa gūn, zaakū ò yā'ona zé vīro. Ò mì natε, lákū ò ò Musa doka gūn nà.

³⁵ Tó ò ye ò yāke dɔ, ò n zā gbekai be, zaakū nɔgbě̀ yā'ona kɔkakaranaa gūn bi wé'iyāme.

³⁶ Á kīnaan Luda yā bòn yá? Ke á mèn do yāin à sùu?

³⁷ Tó gbě̀ ten da annabikεyā'oriin a ũ ke gbě̀ kū Luda Nini done are, àgɔ́ dɔ kū yā kū ma kèáre pì bi Dikiri yāditenaa.

³⁸ Tó gbě̀ pā kpà adii, oni pā kpái se.

³⁹ Abire yāi ma gbě̀nɔ, à wé pé annabikεyā'onaaa, ama àsun gí yākeburi'onaaairo.

⁴⁰ À yā sīnda pínki ke a zéa sūsu.

15

Kirisi vuna gan

¹ Ma gbẽnɔ, baaru nna kũ ma kpàáre, kũ a sì a zeon, má ye mà era mà dɔágu.

² Baaru nna pì mé ani á sura ba, tó á waazi kũ ma kèáre pì kũna. Tó lenlo, á Yesunaanikenaa kè pãme.

³ Yã kũ à deñla kũ ma sì, ma dàáren dí: Kirisi gà ó durunna yãì, lákũ à kèna Luda yãn nà.

⁴ Ò a v̄ì, akũ à fùte a gɔɔ aakɔde zĩ, lákũ à kèna Luda yãn nà.

⁵ À a zĩda mò Pitane, akũ à a zĩda mò a ìba gbẽnɔn kuri awɛɛplanɔne dɔ.

⁶ Abire gbera à a zĩda mò ó gbẽnɔne kũ ò kɔ kàkara gu dokɔnɔn, ò de gbẽnɔn wàa pla kpé basɔɔrola. N̄ daside kun ari tera, ama n̄ gbẽkenɔ andunia tò.

⁷ Abire gbera à a zĩda mò Yamisine, akũ à a zĩda mò z̄irinɔne n̄ pínki.

⁸ N̄ pínki gbera à bò à sùmai, ma gɔ lán né k̄nɔsɛnaa bà.

⁹ Zaakũ Luda z̄irinɔ té makũme kpé, mádi ká ò ma sísi z̄iɔro, zaakũ ma wari dò sɔsi gbẽnɔa.

¹⁰ Gba kũ Luda dàmenɛ yãì má de gbẽ kũ má de a ũ ũ, akũs̄ gba kũ à dàmenɛ pì ginaro, zaakũ ma kokari kè deñla n̄ pínki. Makũ mé ma kèro, gba kũ Luda dàmenɛ mé à tò ma kè.

¹¹ Tò, à bò ma k̄naan yá ke n̄ k̄naa, yã kũ óteni a waazi ke a sìn gwe.

Gènɔ vuna gan

¹² Lákũ óten Kirisi futena gan waazi ke nà, à kè dera á gbẽkenɔ dì o gènɔ ni vuroo?

¹³ Tó gènɔ ni fute ganlo, de Kirisi dí vuro.

¹⁴ Tó Kirisi dí vuro s̄, de ó waazikenaa kè pã, akũs̄ á Kirisi náanikenaa kè pã,

15 o gŏ Luda sèedade ékedeno ũ, kŭ o ò à Kirisi vù yāi. Zaakŭ tó gèno dì vuro, de Luda dí a vuro.

16 Tó Luda dì gèno vuro, de Kirisi dí vuro.

17 Tó Kirisi dí vuro, á Kirisi náanikena àre vïro, akŭ á kú á durunna gŭn ari tera,

18 gbē kŭ ò andunia tò Kirisi gŭnno sŏ, ò sàte.

19 Tó ó konna kŭ wèndiio dí yāin ó wé do Kirisii ado, de wèndadenon ó ũ de gbē sīnda pínkila.

20 Yāpura gŭn Kirisi fùte bona gan, akŭ mé à gàavu káaku ũ gbē kŭ ò wùte ò i òno té.

21 Lákŭ ga bò bisāsiri gāi nà, len gèno vunaa bò bisāsiri gāi le.

22 Kunna Adamu buri ũ tò ga dà gbē sīnda pínkila. Lemε do gbē kŭ ò kú Kirisi gŭnno ni wèndi le n pínki.

23 Baadi kŭ a gɔɔome. Kirisi mé à gàavu káaku ũ, a gbera a gbēno ni vu a sugɔɔa.

24 Gbasa gɔɔo lé ká, Kirisi ni kíkε mì de pínki kŭ dokano kŭ gbānno, ani a kpata tó De Ludanε.

25 Séde Kirisi gŏ kí ble ari Luda gŏ a ibereɔ ke a tìntin ũ.

26 Ibeɔ kŭ ani a kakate kpekpeme ga ũ,

27 zaakŭ Luda pŏ sīnda pínki nà Kirisine a oĩ. Kŭ à pì, pŏ sīnda pínki kú a oĩ, ó dŏ kŭ Luda kŭ à pŏ sīnda pínki nàne a oĩ pì baasime.

28 Tó à pŏ sīnda pínki nàne a oĩ, àpii Né kŭ à pŏ sīnda pínki nàne a oĩ pì ni mì natene, Luda pì nigŏ de a pínki ũ pŏ sīnda pínkine.

29 Gbē kŭ òdi da'ite ke gèno gēne ũ sŏ bi? Tó gèno dì vu yāpuraro, bŏyāi òdi da'ite ke n gēne ũu?

30 Ókŏno sŏ, bŏyāi odigŏ ó zīda da kari gŭn gɔɔo sīnda pínkii?

31 Kū ĩa kū madì dā á yā musu kunna Kirisi Yesu ó Dikiri gūnwō, madìgō kú ga léime lákū gu dí dō nà.

32 Tó ma zīda yāin ma ɔsi kài kū nòbō pāsīnō zaa Efesu, bó àreen à vīmenεε? Tó gènō ni vuro,

ò pò ble, ò í mi,

zaakū óni ga ziamε.

33 Àsun tó ò á sātero, gbēnna vāni dì dà mana yakamε.

34 À su á laakariia sūsu, àsun durunna ke doro, zaakū á gbēkenō Luda dōro. Ma abirekū ò de à á wé'iyā dō yāime.

Gàavunō mēε

35 Gbēkenō ni pì, gènō ni vu deramεε? Mē kpatε takan onigō vīi?

36 Yōnkō yāme! Odì pò tō à bòte fōmbabonaa sariro.

37 Tó ò pò tō, gbadon yoo ke pówε pānde, àdi butε pówε pì ūro.

38 Luda dì tó à butε lákū à dìte nāmε, baadi kū a burio.

39 Pó wēndidenō pínki mē dokōnōro. Bisāsiri pò ado, nòbōnō pò ado, bānō pò ado, kpōnō pò ado.

40 Ludamεe pónōn kun, andunia pónōn kun. Ludamεe pónō gakuri ado, andunia pónō gakuri ado.

41 Ifāntē gakuri ado, mōvura pò ado, susunenō pò ado. Bee susunε pìnō n̄ gakuri adonadona kōomε.

42 Len anigō de le gènō vuna gōrō zī. Odì gè vī à vā, ani vu vānaa sari.

43 Odì gè vī bèεεε sari, ani vu kū gakurio. Odì gè vī gbāna sari, ani vu kū gbānao.

44 Òdi gè vī kũ andunia mēεο, ani vu kũ wëndi kũ àdi lákaro mēεο. Lákũ andunia mē kun nà, lemε wëndi kũ àdi lákaro mē kun le dɔ.

45 À kēna Luda yān ò pì, gbē káaku Adamu gò gbē bēne ũ, ama Adamu kpede gò Nini wëndikpammari ũ.

46 Adi ke wëndi kũ àdi lákaro mē mé àdi do arero, andunia mē mé àdi do are, a gbera sà wëndi kũ àdi lákaro mēε.

47 Bisāsiri káaku bò b̀sutiti gũmme, a plade bò ludambεmε.

48 Gbē kũ ò de zĩte pó ũnɔ̀ b̀kɔ̀a kũ gbē kũ à bò zĩtenwo. Gbē kũ ò de ludambe pó ũnɔ̀ b̀kɔ̀a kũ gbē kũ à bò ludambεο.

49 Lákũ ó de gbē kũ à bò zĩten taka ũ nà, len ónigò de gbē kũ à bò ludambe taka ũ le se.

50 Yā kũ ma òon dí ma gbēnɔ̀. Tó kpata kũ à bò Luda kīnaa bò gupuraa, óni le ò ble kũ ó mēεoro. Óni le ògò kú gu kũ àdi vāro gũn kũ ó mē kũ àdi vāoro.

51 À ma, mani asiriyā oáε. Óni ga ó pínkiro, ama óni li ó pínki

52 kánto lán wé'ipakenaa bà kākāki kpede pena zĩ. Zaakũ kākāki ni ũ bo, gènɔ̀ ni vu vānaa sari, ókɔ̀nɔ̀ sō óni li.

53 Séde ó mē kũ àdi vā dí gē a kũ àdi vāro gũn. Séde ó mē kũ àdi ga dí gē a kũ àdi garo gũn.

54 Tó ó mē kũ àdi vā gē a kũ àdi vāro gũn, akūsó ó mē kũ àdi ga gē a kũ àdi garo gũn, akū yā kũ à kēna Luda yān dí ni papa ò pì:

Ò zĩ blè gaa, à mì dè.

55 Ga, n zĩblena tón deraa?

Ga, n sewe kú māmεε?

⁵⁶ Durunna mé à ga sɛwɛ ũ, durunna gbāna sɔ̃ àdi bo doka gūmmɛ.

⁵⁷ Ò Luda sáabu kɛ, kŭ àdi tó ò zĩ ble ó Dikiri Yesu Kirisi gāi.

⁵⁸ Abire yāi ma gbɛ yenyĩdenɔ, à zɛ gbāna gíngin bona kŭ kpɛo sari. À wé tã Dikiri zĩa gɔɔ sĩnda pínki, zaakŭ á dɔ̃ kŭ zĩ kŭ áten kɛ Dikirinɛ pãro.

16

Pɔlu wɛ̃tɛgɛna sorukɛnaa

¹ Luda gbɛnɔ kámazakɛnaa yã musu, lákŭ ma ò Galatia bŭsu sɔsinɔ gbɛnɔnɛ nà, à kɛ lɛ se.

² Azumanɛna kŭ azumanɛnao á baadi gɔ̃ ɔgɔ kŭ à lè a gbāna lén bo adona, àgɔ̃ kakara de àsun kámaza pì wɛtɛ gɔɔ kŭ ma suro yāi.

³ Tó ma su, mani gbɛ kŭ a ní díte ò gɛnɔ zĩ Yurusalemu kŭ takadao kŭ kámaza kŭ a kākara piio.

⁴ Tó à kŭ mà gémɛ sɔ̃, oni gé zɛmɛ.

Yā kŭ Pɔlu kpàkpa à kɛnɔ

⁵ Tó ma bɔtɛ kŭ Masedonia bŭsuo, mani su á kīnaa, zaakŭ mani pã Masedonialamɛ.

⁶ Matɛn kpákpa mà gɔɔpla kɛ kãáo. Bee bunsirɛ se manigɔ̃ ye mà ble kãáo, áni gé zɛmɛnɛ gu kŭ mani gɛn.

⁷ Tera la má ye mà gɛtɛáwala fàaro, matɛn kpákpa mà gɔɔpla kɛ kãáo, tó Dikiri wè.

⁸ Mani gɔ̃ Efesu ari Pɛntikɔsi dikpɛ zĩmɛ,

⁹ zaakŭ Luda zé bòmɛnɛ manamana mà zĩ mana kɛ, akŭsɔ̃ ma ibɛrɛnɔn dasi.

¹⁰ Tó Timɔti sù à sù, àsun kɛnɛ búgubugu à vīna kɛárero, zaakŭ àten zĩ kɛ Dikirinɛ lán ma bàmɛ.

11 Á gbēke sún a gya boro. À zàna keɛ de à le à ká ma kínaa aafia, zaakū makū kū ma gbēno ó wé d̄i.

12 Ó gbēndo Apolo s̄, madiḡo nakaraa gèn baaak̄o à su à á gwa kū ó gbē kparano. À ye sunaai gĩaro. Tó à zé lè, ani su.

Lédamma kpekpe

13 Àḡo kú á laakariia, àḡo zena Yesunaanikena gūn. Àḡo w̄oroḡo vī, àḡo gbāna.

14 À yā s̄inda pínki ke kū yenyīo.

15 Á Setefana bedeno d̄o, kū mók̄ono mé ò Yesude káakuno ū Girisi b̄usun, akū ò ní z̄ida kpà òḡo kpá Luda gbēno. Ma gbēno, ma wé kèáwa,

16 à mì nate gbē bire takano ke kū gbē kū òten kokari ke lele z̄i dok̄ono p̄i gūno ní pínki.

17 Ma p̄o kè nna Setefana kū F̄otunatuo kū Akaikuo sunaaa, zaakū ò ḡomene á ḡene ūme.

18 Ò tò ma laakarii kp̄ate kū á p̄o. À bèere lí gbē bire takano.

19 Asia b̄usu s̄osino gbēno f̄o kpàáwa. Akila kū Pirisilao kū s̄osi gbē kū òdi k̄o kakara ní beano f̄o kpàáwa manamana Dikiri gūn.

20 Ó gbē kū ó leleno f̄o kpàáwa á pínki. À f̄o kpák̄o kū Luda gbēno lépemmaaao.

21 Makū Polu, ma ḡben dí. Ma f̄o kpàáwa.

22 Tó gbēke ye Dikiri, Luda láari boa. Ó Dikiri ten su.

23 Dikiri Yesu gbēke keáre.

24 Má yeáí á pínki kunna Kirisi Yesu gūn.

Luda yá takada kú Bisá yáo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisá (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3